Rollen en profielen Raad van Commissarissen [RvC]

1 Wonen Wateringen

Betrokken. Betrouwbaar. Vernieuwend.

Wonen Wateringen is een maatschappelijke onderneming die mensen goed wil laten wonen, met name degenen die door hun inkomen, gezondheid of maatschappelijke positie onvoldoende in staat zijn zichzelf te redden op de woningmarkt. Deze missie geeft uitdrukking aan de identiteit die Wonen Wateringen nastreeft. Een identiteit die wordt gedragen door drie kernwaarden: betrokken, betrouwbaar en vernieuwend. Deze waarden zijn bepalend voor het handelen van Wonen Wateringen.

Wonen Wateringen wil betrokken zijn en blijven bij de maatschappij: door oog te hebben voor andere belangen, samenwerken, meebewegen met ontwikkelingen en rekening te houden met de toekomst. Voor ons betekent 'betrokken' ook toewijding aan onze klanten, stakeholders en elkaar.
Openheid, integriteit en duidelijkheid geven invulling aan de kernwaarde 'betrouwbaar'. Dit wordt zichtbaar in het handelen van onze medewerkers: doe wat je zegt en zeg wat je doet. Wonen Wateringen is steeds op zoek naar nieuwe kansen. We blijven natuurlijk ook onszelf ontwikkelen om mee te doen in onze snel veranderende omgeving. Om onze betrouwbaarheid te waarborgen, zijn we sinds 26 februari 2014 NEN ISO 9001 gecertificeerd.

Momenteel bezit Wonen Wateringen om en nabij 2.000 woningen in Wateringen en Kwintsheul. Zij is een zelfstandige onderneming. Tot veel in staat en financieel gezond. Vanuit een stevige lokale positie wil Wonen Wateringen een herkenbare en klantgerichte kwaliteitsorganisatie zijn, waar een doelmatige bedrijfsvoering hand-in-hand gaat met het realiseren van een hoog sociaal rendement. Bij Wonen Wateringen werken 22 mensen.

2 Rollen en taken

De Raad van Commissarissen [RvC] heeft tot taak toezicht te houden op het bestuur en op de algemene gang van zaken in de corporatie en de met haar verbonden onderneming(en), staat het bestuur met raad ter zijde en is de werkgever ten opzichte van de directeur/bestuurder. De RvC richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de corporatie en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van bij de corporatie betrokkenen af. De RvC is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren. De RvC beslist over benoeming, beoordeling, beloning, schorsing en ontslag van het bestuur.

Het toezicht van de RvC op het bestuur omvat in ieder geval:

a de realisatie van de doelstellingen van de corporatie
b de strategie en de risico's verbonden aan de activiteiten van de corporatie
c de opzet en de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen
d het kwaliteitsbeleid
e de kwaliteit van de maatschappelijke verantwoording
f het financiële verslaggevingproces
g de naleving van toepasselijke wet- en regelgeving.

Wet- en regelgeving

Voor de RvC zijn in het Besluit Beheer Sociale Huursector BBSH een aantal eisen gesteld waaraan de RvC ten minste moet voldoen. Dit zijn:

1 in staat zijn het toezicht voortdurend uit te oefenen
2 bevoegd zijn tot het nemen van maatregelen, die voor uitoefening van dat toezicht nodig zijn en daartoe de uitvoering van besluiten van het bestuur kan schorsen
3 niet gehouden zijn over zijn handelingen verantwoording aan het bestuur af te leggen (dit houdt onder andere in, dat de RvC niet kan worden ontslagen door het bestuur)
4 het jaarlijks verlenen van opdracht tot onderzoek door een Register Accountant.

In de context van de parlementaire behandeling Herziene Woningwet en de Parlementaire Enquêtecommissie Corporaties is de positie en rol van het interne toezicht bij corporaties onderwerp van intensieve discussie en meningsvorming geweest. In het politiek debat is de grote verantwoordelijkheid van het interne toezicht benadrukt. De RvC dient zich te verantwoorden naar de minister en stakeholders.

Professionaliteit, integriteit en een kritische houding ten opzichte van het bestuur zijn belangrijke kenmerken voor leden van de RvC. Door het externe toezicht zal het functioneren van het interne toezicht intensiever worden beoordeeld.

Governancecode Corporaties

Wonen Wateringen hecht veel waarde aan het toepassen van de 'Governancecode voor Woningcorporaties'. De verantwoordelijkheden en taken van zowel bestuur als RvC vinden daarin hun verankering. De governancestructuur van Wonen Wateringen is vastgelegd in een specifiek beleidsdocument. In de statuten van Wonen Wateringen, het Reglement RvC en Directiereglement zijn de verantwoordelijkheden en taken van zowel bestuur als RvC vastgelegd.
Governancestructuur en statuten vindt u via www.wonenwateringen.nl/overons/bestuur.

Het bestuur

> In deze notitie worden de begrippen bestuur en directeur/bestuurder naast elkaar gebruikt zonder bijbedoeling en uitsluitend ter accentuering van de feitelijke situatie bij Wonen Wateringen waarin het bestuur gevormd wordt door één bestuurder die tevens enig directeur is.

Het bestuur is belast met het besturen van de corporatie, hetgeen onder meer inhoudt dat het bestuur verantwoordelijk is voor de realisatie van de doelstellingen van de corporatie, de strategie, de financiering en het beleid en de daaruit voortvloeiende resultatenontwikkeling en het beleid ten aanzien van deelnemingen van de corporatie. Het bestuur richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de corporatie in het licht van haar volkshuisvestelijke en maatschappelijke doelstelling en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van de bij de corporatie betrokkenen af.
Het bestuur legt hierover verantwoording af aan de RvC.

RvC

De Raad ziet erop toe dat het bestuur bestuurt conform de missie, visie en doelstellingen van de corporatie. Binnen corporaties zijn drie belangen te onderscheiden, te weten: het volks-huisvestelijk belang, het bewonersbelang en het bedrijfsbelang. De afweging tussen deze belangen wordt door het bestuur gedaan en wordt bewaakt door de RvC.
Dit betekent dat de RvC naast de wettelijke bevoegdheden, in de statuten goedkeurings-bevoegdheden zijn toegekend, zoals ten aanzien van begroting en jaarrekening, aanstellen accountant, benoeming en ontslag bestuur. Daarnaast is zij vrij gevraagd en ongevraagd het bestuur te adviseren. De RvC Wonen Wateringen kiest een proactieve opstelling.

3 Profielen

Raad van Commissarissen als team

De criteria voor de RvC als groep vormen de basis voor een goed functionerend team, waardoor het besluitvorminsproces op een professionele wijze tot stand kan komen.

Open cultuur. In de RvC heerst een cultuur waarin ieder lid zich veilig voelt en zich kwetsbaar durft op te stellen. Hierdoor kunnen kritische vragen gesteld worden, eventuele verschillen van mening op tafel komen en grondig worden besproken. Dit leidt tot een betere samenwerking en besluitvorming.
*Zelfreflectie.*Het vermogen van de RvC als groep tot zelfreflectie over het eigen functioneren.
Rolopvatting. De RvC is primair toezichthouder en werkgever van de bestuurder. De RvC is terughoudend met betrekking tot zijn rol als adviseur. De RvC houdt de onderscheiden rollen van de RvC en de bestuurder scherp in de gaten; gaat dus niet op de stoel van de bestuurder zitten en bewaart voldoende afstand.

Algemeen kwaliteitsprofiel

Van elk lid van de Raad van commissarissen wordt verwacht dat hij of zij beschikt over:

- affiniteit met de maatschappelijke doelstelling van de corporatie
- het vermogen de maatschappelijke doelstelling van de corporatie te bewaken, ook door een evenwicht te zoeken tussen die doelstelling en de eigen inbreng vanuit het deskundigheids- en/of ervaringsgebied
- een brede maatschappelijke belangstelling en ervaring
- een HBO of academisch niveau van denken en functioneren
- inzicht in bestuurlijke processen
- inzicht in de noodzaak van bedrijfsmatig werken en het stellen van een continuïteitsdoelstelling aan een organisatie
- het vermogen een evenwicht te zoeken tussen de noodzaak de bestuurder de benodigde ruimte te geven en de noodzaak de bestuurder de juiste vragen te stellen
- het vermogen binnen de raad in teamverband te werken
- een relevant netwerk in het werkgebied van de corporatie
- het vermogen onafhankelijk en kritisch te opereren
- integriteit

Voor het goed vervullen van de functie wordt van een commissaris verwacht dat hij/zij op kan treden als adviseur, representant, coach, sparring-partner en toezichthouder. In verband daarmee wordt van kandidaten verwacht dat zij alert, besluitvaardig, initiërend en stimulerend kunnen handelen, dat zij een klantgerichte instelling hebben. Een commissaris dient ervaring en inlevingsvermogen te koppelen aan maatschappelijk engagement.

Kennis, ervaring, externe contacten en gevoel voor wat gaande is verouderen snel. Het is gewenst dat de meeste leden van de Raad van Commissarissen van de corporatie betrokken zijn in het maatschappelijk leven en kennis hebben en op de hoogte zijn van maatschappelijke ontwikkelingen. De meeste leden van de Raad van Commissarissen zijn dan ook werkzaam in de zin dat zij niet met pensioen, of vervroegd uitgetreden zijn.

Belangrijke eis van een wat andere orde is het dat de leden over voldoende tijd beschikken om aan het commissariaat invulling te geven, uitgaande van zeven vergaderingen per jaar (onder normale omstandigheden). Daarnaast kan gezien het toenemende belang van de maatschappelijke verantwoording en verankering beleidsbeïnvloeding door belanghebbenden het bijwonen van bijvoorbeeld een aantal stakeholdersbijeenkomsten om een structurele tijdsbesteding vragen. Onder normale omstandigheden kan men uitgaan van een tijdsbesteding van tussen de tachtig en honderd uur per jaar.

Van commissarissen wordt verwacht dat ze de Corporatie Governance en het Reglement Raad van Commissarissen onderschrijven.
Daarnaast zullen de leden binding moeten voelen met de regionale samenleving in het algemeen en de volkshuisvesting in het bijzonder.
Om (elke schijn van) belangstelling te vermijden mogen er geen onverenigbaarheden zijn tussen de taken van de RvC en taken en verantwoordelijkheden (zoals bestuursfuncties) die de leden van de RvC in ander verband uitoefenen.

Aandachtsterreinen

Door één of meer leden van de raad dient kennis en ervaring van de hieronder genoemde disciplines en deskundigheden te worden ingebracht:

- openbaar bestuur (governance en relevant overheidsbeleid)
- bedrijfseconomisch, financiën, fiscaal en informatisering
- volkshuisvesting, sociaal maatschappelijk, woningmarktontwikkeling
- juridisch/procedureel/bestuurlijk
- techniek, vastgoedbeheer en projectontwikkeling;
- organisatieontwikkeling (personeel).

4 Profielschetsen

Kwaliteitsprofiel voorzitter

De voorzitter van de RvC leidt de vergaderingen van de raad, ziet toe op het goed functioneren van de raad (en zijn commissies), draagt zorg voor een adequate informatievoorziening aan de leden van de raad, zorgt ervoor dat voldoende tijd bestaat voor de besluitvorming, draagt zorg voor een adequate introductie, is namens de RvC het voornaamste aanspreekpunt voor het bestuur, en initieert de evaluatie van het functioneren van de RvC en van het functioneren van het bestuur. De corporatie draagt zorg voor een adequate ondersteuning van de voorzitter van de RvC (informatie, agendering, evaluatie, introductie nieuwe leden, etcetera).

De voorzitter beschikt over de volgende kwaliteiten:

- heeft grote sociale en communicatieve vaardigheden
- heeft kennis van bestuurlijke besluitvormingsprocessen, bestuurlijke ervaring
- heeft oog voor de management taken van de directie
- heeft onderhandelingsvaardigheden
- kunnen omgaan met belangentegenstellingen
- is motiverend en spreekvaardig
- heeft een brede maatschappelijke belangstelling
- en heeft gevoel voor publiciteitszaken.

Van de voorzitter wordt gevraagd, dat deze overdag bereikbaar is. Naast de tijdsbesteding voor de reguliere vergaderingen, zal de voorzitter extra tijd besteden aan het onderhouden van de noodzakelijke contacten. Daarnaast is de voorzitter goed ingevoerd in de plaatselijke situatie.

Kwaliteitsprofiel volkshuisvesting, sociaal maatschappelijk

Het sociaal maatschappelijk profiel is meer dan gemiddeld gericht op de lokale gemeenschap (bewoners en woningzoekenden). Tot het aandachtsgebied behoort de relatie met bewoners en woningzoekenden c.q. bewonersvertegenwoordigingen en bijvoorbeeld zorginstellingen/ zorgverleners. Het onderhouden van de relaties is primair een taak van de werkorganisatie. Van de commissaris met deze achtergrond wordt wel verwacht dat deze op gezette momenten informele netwerkcontacten heeft met bewoners(-organisaties) en zorgverleners. De portefeuillehouder zal dan ook woonachtig moeten zijn in het werkgebied van de stichting.

Van deze persoon wordt verwacht dat hij/zij:

- kennis en inzicht heeft in sociale processen
- inzichten kennis van marketingtechnieken.
- over communicatieve en sociale vaardigheden beschikt
- beschikt over onderhandelingsvaardigheden en overtuigingskracht
- beschikt over een brede maatschappelijke belangstelling
- en op de hoogte is van ontwikkelingen (lokaal, huurprijsontwikkeling en woonruimteverdeling).

Naast de tijdsbesteding voor de reguliere vergaderingen zal de Commissaris met dit profiel wat extra tijd besteden aan het onderhouden van de noodzakelijke contacten.

Kwaliteitsprofiel bedrijfseconomisch (financiën, fiscaal en informatisering)

Van de commissaris met het financieel-economische aandachtsgebied wordt gevraagd dat deze:

- kennis en inzicht heeft in vraagstukken betreffende de financiële continuïteit van een onderneming
- belangstelling heeft voor financieel-economische en fiscale vraagstukken en kennis van financiering- en beleggingsbeleid
- beschikt over een brede maatschappelijke belangstelling.

Naast de tijdsbesteding voor de reguliere vergadering, zal de commissaris met dit aandachts-gebied in een rol van 'waarnemer' deelnemen aan de bijeenkomsten van de treasurycommissie en extra tijd besteden aan het onderhouden van de noodzakelijke contacten om de expertise op pijl te houden.

Kwaliteitsprofiel juridisch/procedureel-bestuurlijk

De commissaris met het kwaliteitsprofiel juridisch/procedureel-bestuurlijk zal zich met name richten op de spelregels die worden afgesproken, zowel intern als met externe partijen.
De specifieke kwaliteit die wordt gevraagd betreft:

- kennis en inzicht in juridische vraagstukken, waaronder toepassing van wet- en regelgeving, contractvorming en eventueel procesrecht
- ervaring met politiek/bestuurlijke besluitvormingsprocessen en onderhandelingen
- gevoel voor bestuurlijke sensitiviteit en verhoudingen tussen partijen.

Naast de tijdsbesteding voor de reguliere vergadering, zal de commissaris met dit aandachtsgebied veelal op verzoek van de directie wat extra tijd moeten besteden aan specifieke juridische en procedurele vraagstukken.

Kwaliteitsprofiel techniek, vastgoedbeheer en projectontwikkeling

De commissaris met de expertise op het terrein van techniek, vastgoedbeheer en project-ontwikkeling is gericht op de landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen in de woningmarkt, zowel wat betreft de vraagzijde (doelgroepen) als wat betreft de aanbodzijde (nieuwbouw en vernieuwbouw).
De specifieke kwaliteiten die worden gevraagd betreffen:

- kennis om vastgoedexploitatie en –beheer, strategisch voorraadbeleid en ontwikkelingen op de woningmarkt goed te kunnen beoordelen
- kennis van en ideeën op het gebied van innovaties op terrein van bouwtechniek
- kennis van en ideeën op het gebied van (vernieuwende) vormen van samenwerking op terrein van projectontwikkeling en vastgoedbeheer

Naast de tijdsbesteding voor de reguliere vergadering, zal de commissaris met deze expertise wat extra tijd besteden aan het onderhouden van de noodzakelijke contacten en op verzoek van de directie wat extra tijd besteden aan specifieke vraagstukken op terrein van project-ontwikkeling of vastgoedbeheer.

Kwaliteitsprofiel organisatieontwikkeling en personeel

De commissaris met het kwaliteitsprofiel organisatie en personeel en organisatie zal zich met name richten op vraagstukken van sociaal beleid en bedrijfsorganisatie.
Van dit lid wordt gevraagd dat deze:

- kennis en inzicht heeft in vraagstukken betreffende veranderingsprocessen, arbeidsomstandigheden, arbeidsvoorwaarden, medezeggenschap en personeelsbeleid
- een voorbereidende rol heeft met betrekking tot remuneratie bestuur
- kennis en inzicht heeft in de werking van organisaties en cultuuraspecten
- kennis van en ideeën op het gebied van samenwerking met overheden, non-profit organisaties en marktpartijen
- en beschikt over een brede maatschappelijke belangstelling.

Naast de tijdsbesteding voor de reguliere vergadering, zal de commissaris met de expertise op dit terrein veelal op verzoek van de directie wat extra tijd besteden aan specifieke personele vraagstukken.